

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	คณะ ศึกษาศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

083 101 มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม
 MAN AND HIS ENVIRONMENT

2. จำนวนหน่วยกิต

3 หน่วยกิต (3-0-6)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา
 เป็น วิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ ดร.มนัสนันท์ รอดเชื้อจิ้น	ผู้สอน
อาจารย์ ดร.ชัยรัตน์ โตศิลา	ผู้สอน
อาจารย์ ดร.ศศิพัชร จำปา	ผู้สอน
อาจารย์ ดร.กัลยา เทียนวงศ์	ผู้สอน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพนอ พ่วงแพ	ผู้สอน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรพิน ศิริสัมพันธ์	ผู้สอนและผู้ประสานงาน

5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาต้น ของชั้นปีที่ 2 ขึ้นไป ของทุกคณะ

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)

-

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)

-

8. สถานที่เรียน

เรียนออนไลน์ ทุกวันจันทร์ เวลา 13.00 – 15.40 น.

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

20 มิถุนายน 2565

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

- 1.1 เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อมนุษย์
- 1.2 เพื่อให้ให้นักศึกษาทราบถึงความสัมพันธ์ของทรัพยากรต่าง ๆ ในระบบนิเวศ
- 1.3 เพื่อให้ให้นักศึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับอิทธิพลของมนุษย์ที่มีต่อสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น และผลกระทบจากการกระทำของมนุษย์ที่มีต่อสิ่งแวดล้อม
- 1.4 เพื่อให้ให้นักศึกษามีความเข้าใจในบทบาทของเทคโนโลยีที่มีต่อพฤติกรรมมนุษย์ การปรับตัว และการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

ได้มีการปรับปรุงเนื้อหาให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมและภูมินิเวศน์ โดยพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของการอยู่ร่วมกันของสิ่งมีชีวิตเพื่อให้เกิดความ สมดุลแห่งธรรมชาติ ปัจจัยที่นำไปสู่ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและภูมินิเวศน์ ลักษณะและขอบเขตของปัญหาในปัจจุบัน แนวโน้มในอนาคตและผลกระทบต่อมนุษยชาติ ตลอดจนส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อนำไปสู่สังคมแบบยั่งยืน

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติงาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
3 ชั่วโมง/สัปดาห์	-	-	3 ชั่วโมง/สัปดาห์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่จะให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

ใช้เวลาในการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล 1 ชั่วโมง ทุกวันศุกร์ เวลา 13.00 – 15.00 น.

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

การพัฒนาผลการเรียนรู้ในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่มุ่งหวัง ซึ่งต้องสอดคล้องกับที่ระบุไว้ในแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) ตามที่กำหนดในรายละเอียดของหลักสูตร โดยมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละด้าน แสดงข้อมูลได้ดังนี้

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

1. มีวินัยและมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
2. มีความซื่อสัตย์สุจริตและเสียสละ
3. เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
4. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม
6. มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพครู
7. มีความตระหนักในคุณค่าของตนเองและมีจิตสาธารณะ

1.2 วิธีการสอน

1. สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในทุกรายวิชาที่สอน
2. ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้นักศึกษามีความซื่อสัตย์สุจริต โดยไม่ทุจริตในการสอบ ไม่คัดลอกงานผู้อื่น ฯลฯ
3. ปลูกฝังให้นักศึกษามีวินัยและมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม โดยแต่งกายถูกระเบียบ เข้าเรียนตรงเวลา มีเวลาเรียนครบ 80% และปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วน
4. ฝึกให้ทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยการทำงานกลุ่ม
5. ส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน/องค์กร/สถาบันภายนอก
6. จัดโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักศึกษา

1.3 วิธีการประเมินผล

1. ประเมินจากปริมาณการทุจริตในการสอบ หรือการคัดลอกงาน
2. ประเมินจากการเข้าเรียนและการส่งงาน
3. ประเมินจากความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน
4. ประเมินจากการจัดกิจกรรม/โครงการ

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

1. มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการพื้นฐานของศาสตร์ที่ศึกษา
2. มีทักษะในการนำความรู้มาพัฒนาตนเอง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข
3. มีทักษะในการประยุกต์และผสมผสานความรู้เพื่อการพัฒนาสังคม

4. สามารถติดตามความเปลี่ยนแปลงของสังคมที่มีผลกระทบต่อตนเองและท้องถิ่น

2.2 วิธีการสอน

1. ใช้เทคนิควิธีสอนที่หลากหลายโดยให้ความรู้ด้านหลักการ/ทฤษฎี และเน้นการปฏิบัติ ตลอดจนการประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ
2. จัดให้มีการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงโดยการเชิญวิทยากรบรรยายพิเศษ หรือศึกษาดูงาน

2.3 วิธีการประเมินผล

1. การทดสอบย่อย
2. การสอบกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน
3. ประเมินตามสภาพจริง เช่น การทำรายงาน ชิ้นงาน การนำเสนองาน การปฏิบัติงาน ฯลฯ

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

1. สามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่าอย่างเป็นระบบ
2. สามารถนำความรู้เกี่ยวกับแนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องไปใช้ในการจัดการเรียนรู้และพัฒนานักเรียน
3. สามารถวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียนและต่อยอดองค์ความรู้
4. สามารถเป็นผู้นำในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ทางสังคมศึกษา

3.2 วิธีการสอน

1. การอภิปราย
2. การศึกษาค้นคว้า
3. การนำเสนองาน
4. การปฏิบัติงาน
5. กรณีศึกษา

3.3 วิธีการประเมินผล

1. การสอบด้วยข้อสอบอัตนัยที่เน้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
2. การสอบปากเปล่า
3. การประเมินตามสภาพจริง

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

1. เข้าใจธรรมชาติของนักเรียนและสามารถสื่อสารกับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ปรับตัวให้เข้ากับบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมได้
3. มีความรับผิดชอบในการทำงานทั้งของตนเอง และกลุ่ม

4.2 วิธีการสอน

1. การทำกิจกรรม/การทำงานกลุ่ม
2. การค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ

4.3 วิธีการประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมในการทำกิจกรรม/การทำงานกลุ่ม
2. การนำเสนองาน
3. การปฏิบัติงาน

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

1. สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้า
2. สามารถใช้ข้อมูล/สารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพในการอ้างอิง แสดงเหตุผล เพื่อสนับสนุนหรือคัดค้าน
3. มีดุลยพินิจในการเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.2 วิธีการสอน

1. ใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก
2. ใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน
3. การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

5.3 วิธีการประเมินผล

1. การนำเสนองาน
2. การปฏิบัติงาน
3. ผลงาน

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้(ถ้ามี)	ผู้สอน
1	ศึกษาคำอธิบายรายวิชา และข้อตกลงเบื้องต้น ความหมาย ความสำคัญของสิ่งแวดล้อม	3	ศึกษาเอกสาร/บทความ	คณาจารย์
2	กำเนิดจักรวาล และสิ่งมีชีวิต <ul style="list-style-type: none"> ● กำเนิดจักรวาล และโลก ● ระบบสุริยะจักรวาล 	3	วิจารณ์บทความ	คณาจารย์

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้(ถ้ามี)	ผู้สอน
	<ul style="list-style-type: none"> กำเนิดสิ่งมีชีวิต 			
3	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม <ul style="list-style-type: none"> วิวัฒนาการของมนุษย์ ประเภทสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ 	3	ศึกษาวิดีโอทัศน์	คณาจารย์
4	ประวัติ และความเป็นมาการประชุม สิ่งแวดล้อมโลก <ul style="list-style-type: none"> ความเป็นมาการประชุม สิ่งแวดล้อมโลก อนุสัญญา และสนธิสัญญาที่ เกี่ยวข้อง ความร่วมมือ และข้อตกลง ระหว่างประเทศ 	3	ศึกษาวิดีโอทัศน์	คณาจารย์
5	สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ <ul style="list-style-type: none"> ธรณีภาค อุทกภาค และอากาศ ภาค สถานการณ์ และแนวโน้ม ทรัพยากรธรรมชาติ แนวโน้มการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 	3	ศึกษาเอกสาร/บทความ	คณาจารย์
6	แร่ธาตุ : พลังงาน <ul style="list-style-type: none"> ประเภท และสถานการณ์การใช้ พลังงานของโลก การใช้พลังงานของประเทศไทย พลังงานทางเลือกกับ สิ่งแวดล้อม 	3	ศึกษาเอกสาร/บทความ	คณาจารย์
7	การเปลี่ยนแปลงสภาพสิ่งแวดล้อมโลก (การปรับเปลี่ยนสภาพภูมิอากาศ) <ul style="list-style-type: none"> การสูญเสียชั้นโอโซน โลกอุณหภูมิสูงขึ้น การบรรยายพิเศษ วิกฤตสิ่งแวดล้อม	3	ศึกษาเอกสาร/บทความ	คณาจารย์
8	บรรยายพิเศษ	3		วิทยากร
9	สิ่งแวดล้อมทางสังคม <ul style="list-style-type: none"> ประเภทสิ่งแวดล้อมทางสังคม มรดกทางวัฒนธรรม 	3	ศึกษาวิดีโอทัศน์	คณาจารย์

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้(ถ้ามี)	ผู้สอน
	<ul style="list-style-type: none"> ● ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ● แนวคิดการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม 			
10	สิ่งแวดล้อมทางสังคม (ต่อ) <ul style="list-style-type: none"> ● โครงสร้างสังคม ● การจัดระเบียบทางสังคม ● สถาบันทางสังคม ● การเปลี่ยนแปลงทางสังคม 	3	ศึกษาเอกสาร/บทความ	คณาจารย์
11	สิ่งแวดล้อมทางสังคม (ต่อ) <ul style="list-style-type: none"> ● โครงสร้างสังคม ● การจัดระเบียบทางสังคม ● สถาบันทางสังคม ● การเปลี่ยนแปลงทางสังคม 	3	ศึกษาเอกสาร/บทความ	คณาจารย์
13	การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม <ul style="list-style-type: none"> ● การเพิ่มประชากรโลก ● การร่อยหรอของทรัพยากร ● การเติบโตทางเศรษฐกิจ ● การพัฒนาอุตสาหกรรมกับมลพิษ 	3	ศึกษาเอกสาร/บทความ	คณาจารย์
13	การพัฒนาที่ยั่งยืน <ul style="list-style-type: none"> ● ความหมาย และแนวคิด ● การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ● การดำเนินชีวิตเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 	3	ศึกษาเอกสาร/บทความ	คณาจารย์
14	การพัฒนาที่ยั่งยืน <ul style="list-style-type: none"> ● ความหมาย และแนวคิด ● การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ● การดำเนินชีวิตเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 	3	วิเคราะห์ วิจารณ์บทความ	คณาจารย์
15	การมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม <ul style="list-style-type: none"> ● ความหมาย และแนวคิด ● กรณีตัวอย่างชุมชนการอนุรักษ์ 	3	วิเคราะห์ หรือสรุปข่าว บทความ	คณาจารย์

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้(ถ้ามี)	ผู้สอน
	<ul style="list-style-type: none"> • ประชาชนผู้รู้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 			
16	การมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม <ul style="list-style-type: none"> • ความหมาย และแนวคิด • กรณีตัวอย่างชุมชนการอนุรักษ์ • ประชาชนผู้รู้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 	3	วิเคราะห์ หรือสรุปข่าว บทความ	คณาจารย์
	รวม	48		

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ระบุวิธีการประเมินผลการเรียนรู้หัวข้อย่อยแต่ละหัวข้อตามที่ปรากฏในแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบของรายวิชา (Curriculum Mapping) ตามที่กำหนดในรายละเอียดของหลักสูตร สัปดาห์ที่ประเมินและสัดส่วนการประเมิน

กิจกรรมที่	ผลการเรียนรู้ *	กิจกรรมการประเมิน	กำหนดการประเมิน (สัปดาห์ที่)	สัดส่วนของ การประเมินผล
1	ความรู้และทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	นำเสนอรายงาน	7/15	30
2	ความรู้	การสอบกลางภาค	8	20
3	ความรู้	การสอบปลายภาค	16	30
4	ความรับผิดชอบ	การเข้าชั้นเรียน	ทุกสัปดาห์	10
5	ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	การสังเกต/การทำรายงาน กลุ่ม	ทุกสัปดาห์	10

หมายเหตุ * ระบุผลการเรียนรู้หัวข้อย่อยตามแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2563. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564.

สำนักงานธนาคารโลก. 2563. สถานการณ์สิ่งแวดล้อมปี 2019. กรุงเทพฯ

เอกสารประกอบการสอนสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น สถาบันต่าง ๆ และวัฒนธรรม

- Encyclopedia of Environment
- Environmental Science
- มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม
- ทรัพยากรมนุษย์

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

- 1.1 ประเมินผลการสอนโดยใช้ระบบออนไลน์
- 1.2 สอบถามความคิดเห็นจากนักศึกษาในสัปดาห์สุดท้าย
- 1.3 ให้นักศึกษาเขียนแสดงความคิดเห็นการสอนในสัปดาห์สุดท้าย

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ระบุวิธีการประเมินที่จะได้ข้อมูลการสอน เช่น จากผู้สังเกตการณ์ หรือทีมผู้สอน หรือผลการเรียนของนักศึกษา เป็นต้น

3. การปรับปรุงการสอน

- 3.1 นำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการสอน
- 3.2 ค้นคว้าข้อมูลความรู้ใหม่ ๆ นำมาใช้ในการสอน
- 3.3 กลุ่มคณาจารย์จัดอภิปราย/สัมมนาเพื่อพัฒนารายวิชาให้มีสาระวิชาและการสอนให้เหมาะสมและน่าสนใจ

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

- 4.1 ให้นักศึกษามีโอกาสตรวจสอบคะแนนและเกรดก่อนส่งเกรด
- 4.2 จัดประชุมอาจารย์ผู้สอนก่อนออกข้อสอบ

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

นำผลที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็น คะแนนของนักศึกษา การประชุมสัมมนามาสรุปผลการพัฒนารายวิชาก่อนการสอนในภาคการศึกษาต่อไป

อธิบายกระบวนการในการนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินจากข้อ 1 และ 2 มาวางแผนเพื่อปรับปรุงคุณภาพ